

เล่มที่ 1

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

$$170 + 20 = 190$$

โดย

นางสุกัญญา นาคสัมฤทธิ์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนวัดเชิงหวาย (ประชารัฐอุทิศ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาสมรรถภาพด้านการคิดวิเคราะห์และการแก้โจทย์ปัญหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจวิธีการค้นหาคำตอบ ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเชิงหวาย (ประชารัฐอุทิศ) ปีการศึกษา 2560 มีสมรรถภาพการแก้โจทย์ปัญหาได้ผลไม่น่าพอใจ ดังนั้นผู้จัดทำจึงได้พยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหา คณิตศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเสริมหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติได้เสร็จสิ้นลงในช่วงปลายภาคเรียนที่ 2 ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ดียิ่งขึ้น

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเล่มนี้ มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งตรงกับหลักการปฏิรูปการศึกษาของไทยที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งได้พัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ โดยแยกฝึกเป็นเรื่องๆ มีกิจกรรมหลายรูปแบบ มีรูปภาพประกอบ เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีความเพลิดเพลินในการเรียน อีกทั้งมีการประเมินและตรวจสอบความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการฝึกปฏิบัติ

ผู้จัดทำหวังว่าแบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหานี้ จะช่วยให้ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ได้ใช้เป็นแบบแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา ตลอดจนช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีความสนุกสนานในการเรียนรู้ มีความรอบคอบมีเหตุผลและมีระเบียบวินัยในการทำงาน

ขอขอบพระคุณ นางรสสุคนธ์ ดิณกุลกำจร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเชิงหวาย (ประชารัฐอุทิศ) ดร.ทองระย้า นัยชิต ครูชำนาญการพิเศษคณิตศาสตร์ โรงเรียนวัดถนน ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุน ในการจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหานี้ให้สำเร็จได้ด้วยดี

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	1
แผนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก	3
วิธีการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก	4
แบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก	5
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก	7
แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก	8
แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1	9
เฉลยแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1	16
แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2	22
เฉลยแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2	27

คำชี้แจง

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่มที่ 1 แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก
เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นใช้ประกอบประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งแบบฝึกเสริมทักษะ
การแก้โจทย์ปัญหาการบวกนี้ มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ และ
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นักเรียนใช้ฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในช่วงกิจกรรม เสริม
ทักษะทางคณิตศาสตร์ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติเสร็จ
สิ้นลงในปลายภาคเรียนที่ 2

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่มที่ 1 แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกเล่มนี้
มีส่วนประกอบ ดังนี้

1. แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก มี 3 แบบฝึกเสริมทักษะ แต่ละ
แบบฝึกเสริมทักษะมี 3 กิจกรรม แบบฝึกเสริมทักษะละ 20 คะแนน
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหา
การบวก
3. แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก จะมีคำชี้แจงในการใช้
แบบฝึกเสริมทักษะ แผนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะและเฉลยคำตอบ
4. เครื่องมือวัดผลและประเมินผลแบบฝึกเสริมทักษะ การแก้โจทย์ปัญหาการบวก
ประกอบด้วย

4.1 แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

4.2 แบบบันทึกคะแนน

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก มีดังนี้

1. แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก มี 3 แบบฝึกเสริมทักษะ ได้แก่ แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1 - 3 ในแต่ละแบบฝึกเสริมทักษะมี 3 กิจกรรม

2. แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก ประกอบด้วย

2.1 แผนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

2.2 แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกสำหรับนักเรียนและเฉลยคำตอบ

3. แผนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก ประกอบด้วยสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ ความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และวิธีการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

4. การทำแบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก ในแต่ละแบบฝึกเสริมทักษะใช้เวลาทำแบบฝึกเสริมทักษะละประมาณ 30 นาที โดยให้ปฏิบัติดังนี้

4.1 ศึกษารายละเอียดของแบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

4.2 นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก ในแต่ละแบบฝึกเสริมทักษะมี 3 กิจกรรม

4.3 ตรวจคำตอบ

4.4 เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

แผนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

สาระสำคัญ

1. การหาผลบวกของจำนวนสองจำนวน ให้นำจำนวนที่อยู่ในหลักเดียวกันมาบวกกัน ถ้าผลบวกของจำนวนในหลักใดครบสิบให้ทดจำนวนที่ครบสิบ ไปรวมกับจำนวนที่อยู่ในหลักถัดไปทางซ้ายมือ
2. การบวกจำนวนสองจำนวนหลายหลัก เมื่อสลับที่กันผลบวกยังคงเท่ากัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาการบวกที่มีผลบวกไม่เกิน 100,000 ให้ สามารถวิเคราะห์ โจทย์ หาคำตอบ และแสดงวิธีทำ พร้อมทั้งตระหนักถึง ความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาการบวกให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์โจทย์ปัญหา บอกวิธีการแก้โจทย์ปัญหา เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ แสดงวิธีทำ และคิดคำนวณหาคำตอบ พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุ สมผลของคำตอบที่ได้

ความสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 2 การบวกและการลบจำนวนนับที่มีผลลัพธ์ และตัวตั้งไม่เกิน 100,000

หน่วยที่ 12 การบวก ลบ คูณ หารระคน

แบบทดสอบก่อนเรียน
แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 15 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าคำตอบ
 ที่ถูกต้องที่สุด (10 คะแนน)

1. วันแรกฉันอ่านหนังสือได้ 254 หน้า วันที่สองอ่านได้เพิ่มอีก 199 หน้า รวมสองวัน
 อ่านหนังสือได้กี่หน้า

ก. 353 หน้า	ข. 435 หน้า
ค. 453 หน้า	ง. 543 หน้า
2. ชาวสวนมีมะพร้าว 346 ผล มีส้มโอ 217 ผล ชาวสวนมีมะพร้าวและส้มโอกี่ผล

ก. 563 ผล	ข. 539 ผล
ค. 469 ผล	ง. 369 ผล
3. ฉันมีลูกแก้ว 363 ลูก พี่ให้มาอีก 219 ลูก ฉันมีลูกแก้วทั้งหมดกี่ลูก

ก. 481 ลูก	ข. 482 ลูก
ค. 581 ลูก	ง. 582 ลูก
4. พ่อสูง 172 เซนติเมตร แม่สูง 164 เซนติเมตร พ่อและแม่สูงรวมกันกี่เซนติเมตร

ก. 136 เซนติเมตร	ข. 236 เซนติเมตร
ค. 336 เซนติเมตร	ง. 436 เซนติเมตร
5. รัตนาซื้อหม้อหุงข้าวราคา 679 บาท ซื้อกระทิกน้ำร้อนราคา 599 บาท รัตนาจะต้อง
 จ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท

จากโจทย์ โจทย์ให้หาอะไร

- ก. ซื้อกระทิกน้ำร้อนราคา
- ข. รัตนาซื้อหม้อหุงข้าวราคา
- ค. รัตนาจะต้องจ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท
- ง. ราคาหม้อหุงข้าวมากกว่าราคากระทิกน้ำร้อนกี่บาท

6. การ์ตูนนำโบลานมาसानหมวกใบใหญ่ 165 ใบ สานหมวกใบเล็ก 386 ใบ การ์ตูน
सानหมวกทั้งหมดกี่ใบ

จากโจทย์ เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ก. $386 - 165 = \square$

ข. $165 + 386 = \square$

ค. $165 + -386 = \square$

ง. $386 + -165 = \square$

7. ข้อใดหาคำตอบโดยใช้วิธีบวก

ก. มีแตงโมอยู่ 172 ผล นำไปแจก 120 ผล จะเหลือแตงโมกี่ผล

ข. พ่อค้ามีแตงโมอยู่ 325 ผล ขายไป 250 ผล พ่อค้าเหลือแตงโมกี่ผล

ค. มะลิมีแตงโม 320 ผล มานีมีแตงโมมากกว่ามะลิ 34 ผล มานีมีแตงโมกี่ผล

ง. จิตาผู้มีแตงโม 384 ผล มีมากกว่ายุพิน 26 ผล ยุพินมีแตงโมกี่ผล

8. โรงเรียนได้รับบริจาคตุ๊กตา 482 ตัว ได้รับบริจาคเพิ่มอีก 235 ตัว รวมโรงเรียน
ได้รับบริจาคตุ๊กตาทั้งหมดกี่ตัว

ก. 717 ตัว

ข. 527 ตัว

ค. 457 ตัว

ง. 247 ตัว

9. พ่อค้าขายรองเท้าผ้าใบได้ 412 คู่ ขายรองเท้าแฟชั่นได้ 245 คู่ พ่อค้าขายรองเท้าได้
ทั้งหมดกี่คู่

จากโจทย์ จะหาคำตอบได้โดยวิธีใด

ก. วิธีลบ

ข. วิธีบวก

ค. วิธีคูณ

ง. วิธีหาร

10. เดือนมีนาคมกัญญารัตน์เก็บเงินได้ 568 บาท เดือนเมษายนเก็บเงินได้อีก 372 บาท
รวมสองเดือนกัญญารัตน์เก็บเงินได้กี่บาท

จากโจทย์ โจทย์ให้หาอะไร

ก. จำนวนเงิน

ข. จำนวนเงินที่ไม่ได้เก็บได้

ค. จำนวนเงินที่เก็บได้เดือนที่แล้ว

ง. จำนวนเงินที่เก็บได้ทั้งสองเดือน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ค

6. ข

2. ก

7. ค

3. ง

8. ก

4. ค

9. ข

5. ค

10. ง

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดเชิงหวาย (ประชารัฐอุทิศ)
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1

ชื่อ เลขที่ โรงเรียนวัดเชิงหวาย

คะแนนที่ได้

กิจกรรมที่ 1

นักเรียนตอบคำถามจากโจทย์ปัญหาต่อไปนี้นะคะ

ตัวอย่าง

สวนผลไม้แห่งหนึ่งมีทุเรียน 165 กิโลกรัม มีมังคุด 70 กิโลกรัม

สวนผลไม้แห่งนี้มีทุเรียนและมังคุดกี่กิโลกรัม

1. โจทย์กำหนดอะไรมาให้บ้าง

สวนผลไม้แห่งหนึ่งมีทุเรียน 165 กิโลกรัม

มีมังคุด 70 กิโลกรัม

2. โจทย์ให้หาอะไร

สวนผลไม้แห่งนี้มีทุเรียนและมังคุดกี่กิโลกรัม

3. จะหาจำนวนกิโลกรัมทั้งหมดได้อย่างไร

นำจำนวนกิโลกรัมทุเรียนรวมกับจำนวนกิโลกรัมมังคุด

4. เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$165 + 70 = \square$$

5. คำตอบที่ได้คืออะไร ๒๓๕ กิโลกรัม

6. ตรวจสอบคำตอบได้อย่างไร

ทุเรียน 165 กิโลกรัม ไกล่เคียง 170 กิโลกรัม

$$\text{ดังนั้น } 170 + 70 = 240$$

ดังนั้น สวนผลไม้มีทุเรียนและมังคุดใกล้เคียง 240 กิโลกรัม

หรือ ใช้ความสัมพันธ์กับการบวกและการลบ ดังนี้

$$235 - 165 = 70 \text{ และ } 235 - 70 = 165$$

นักเรียนลองฝึกหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาต่อไปนี้หน่อยคะ

1

ขวัญชนกซื้อขนมเค้กมาแจกเด็กๆ 130 ชิ้น มาลีซื้อขนมซื้อโดนัท
มาเพิ่มอีก 75 ชิ้น รวมมีขนมเค้กและขนมโดนัท
ทั้งหมดกี่ชิ้น

1. โจทย์กำหนดอะไรมาให้บ้าง

.....

2. โจทย์ให้หาอะไร

.....

3. จะหาจำนวนของขวัญทั้งหมดได้อย่างไร

.....

4. เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

.....

5. คำตอบที่ได้คืออะไร

.....

6. ตรวจสอบคำตอบได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

นักเรียนเก่งมากค่ะ มาฝึกทำอีกนิดนะคะ

2

มานิตซื้อรถบังคับ 1 คัน ราคา 175 บาท ซื้อหุ่นยนต์อีก 1 ตัว
ราคา 125 บาท มานิตต้องจ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท

1. โจทย์กำหนดอะไรมาให้บ้าง

.....
.....

2. โจทย์ให้หาอะไร

.....

3. จะหาจำนวนเงินทั้งหมดได้อย่างไร

.....

4. เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

.....

5. คำตอบที่ได้คืออะไร

.....

6. ตรวจสอบคำตอบได้อย่างไร

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2

คะแนนที่ได้

นักเรียนลากเส้นจับคู่ประโยคสัญลักษณ์และเติมคำตอบให้ถูกต้องค่ะ

๑. แม่ค้ามีปลาช่อน 156 ตัว
ซื้อมาเพิ่มอีก 104 ตัว แม่ค้า
มีปลาช่อนทั้งหมดกี่ตัว

๒. แม่ซื้อนมรสช็อกโกแลต
162 กล่อง ซื้อนมรสหวาน
150 กล่อง แม่ซื้อนมทั้งสอง
ชนิดทั้งหมดกี่กล่อง

$$128 + 118 = \square$$

$$162 + 150 = \square$$

คำตอบ.....

คำตอบ.....

$$250 + 165 = \square$$

$$145 + 112 = \square$$

คำตอบ.....

คำตอบ.....

๓. ในสวนแห่งหนึ่งมีต้นมะม่วง
145 ต้น ต้นขนุน 112 ต้น
ในสวนแห่งนี้มีต้นมะม่วงและ
ต้นขนุนรวมทั้งหมดกี่ต้น

๔. สุดาจ่ายค่ารถแท็กซี่
128 บาท ค่ารถเมล์ 118 บาท
สุดาจ่ายค่ารถทั้งหมดกี่บาท

กิจกรรมที่ 3

คะแนนที่ได้

นักเรียนเขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีทำด้วยนะคะ

ตัวอย่าง

แก้มมีเงิน 125 บาท แม่ให้อีก 105 บาท แก้มมีเงินทั้งหมดกี่บาท

ประโยคสัญลักษณ์ $125 + 105 = \square$

วิธีทำ	แก้มมีเงิน	125	+	บาท
	แม่ให้อีก	105		บาท
	แก้มมีเงินทั้งหมด	230		บาท

ตอบ ๒๓๐ บาท

1

โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียนชาย 157 คน มีนักเรียนหญิง 142 คน

โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนทั้งหมดกี่คน

ประโยคสัญลักษณ์

วิธีทำ	มีนักเรียนชาย	คน
	มีนักเรียนหญิง	คน
	โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนทั้งหมด	คน

ตอบ คน

นักเรียนฝึกเขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีทำกันเถอะคะ

2

พ่อค้าซื้อปลาหมึก 283 กิโลกรัม ซื้อกุ้ง 130 กิโลกรัม พ่อค้าซื้อปลาหมึกและกุ้งมาทั้งหมดกี่กิโลกรัม

ประโยคสัญลักษณ์

วิธีทำ พ่อค้าซื้อปลาหมึก กิโลกรัม

พ่อค้าซื้อกุ้ง กิโลกรัม

พ่อค้าซื้อปลาหมึกและกุ้งทั้งหมด กิโลกรัม

ตอบ กิโลกรัม

3

แม่ค้ามีแตงโม 420 ผล ซื้อแตงโมมาเพิ่มอีก 395 ผล แม่ค้ามีแตงโมทั้งหมดกี่ผล

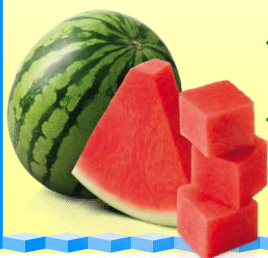
ประโยคสัญลักษณ์

วิธีทำ ผล

..... ผล

..... ผล

ตอบ ผล

เฉลยคำตอบ

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนวัดเชิงหวาย (ประชารัฐอุทิศ)

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1

เฉลยคำตอบ

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1

กิจกรรมที่ 1

นักเรียนลองฝึกหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาต่อไปนี้หน่อยคะ

1

ขวัญชนกซื้อขนมเค้กมาแจกเด็กๆ 130 ชิ้น มาลีซื้อขนมโดนัท
มาเพิ่มอีก 75 ชิ้น รวมมีขนมเค้กและขนมโดนัท
ทั้งหมดกี่ชิ้น

1. โจทย์กำหนดอะไรมาให้บ้าง

ขวัญชนกซื้อขนมเค้กมาแจกเด็กๆ	130	ชิ้น
มาลีซื้อโดนัทมาเพิ่มอีก	75	ชิ้น

2. โจทย์ให้หาอะไร

รวมมีขนมเค้กและขนมโดนัททั้งหมดกี่ชิ้น

3. จะหาจำนวนของขวัญทั้งหมดได้อย่างไร

นำขนมเค้กของขวัญชนกรวมกับขนมโดนัทของมาลี

4. เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$130 + 75 = \square$$

5. คำตอบที่ได้คืออะไร 205 ชิ้น

6. ตรวจสอบคำตอบได้อย่างไร 130 ไก่เลี้ยง 130
และ 75 ไก่เลี้ยง 80 ซึ่ง $130 + 80 = 210$ ชิ้น หรือ
ใช้ความสัมพันธ์กับการบวกและการลบ

$$\text{ดังนั้น } 205 - 130 = 75 \text{ หรือ } 205 - 75 = 130$$

นักเรียนเก่งมากค่ะ มาฝึกทำอีกนิดนะคะ

2

มานิตซื้อรถบังคับ 1 คัน ราคา 175 บาท ซื้อหุ่นยนต์อีก 1 ตัว
ราคา 125 บาท มานิตต้องจ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท

1. โจทย์กำหนดอะไรมาให้บ้าง

มานิตซื้อรถบังคับ 1 คัน ราคา 175 บาท

ซื้อหุ่นยนต์อีก 1 ตัว ราคา 125 บาท

2. โจทย์ให้หาอะไร

มานิตต้องจ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท

3. จะหาจำนวนเงินทั้งหมดได้อย่างไร

นำราคารถบังคับรวมกับราคาหุ่นยนต์

4. เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$175 + 125 = \square$$

5. คำตอบที่ได้คืออะไร 300 บาท

6. ตรวจสอบคำตอบได้อย่างไร 175 ไกล่เคียง 180

และ 125 ไกล่เคียง 130 ซึ่ง $180 + 130 = 310$ บาท

หรือใช้ความสัมพันธ์กับการบวกและการลบ

ดังนั้น $300 - 175 = 125$ หรือ $300 - 125 = 175$

เฉลยคำตอบ

กิจกรรมที่ 2

นักเรียนลากเส้นจับคู่ประโยคสัญลักษณ์และเติมคำตอบให้ถูกต้องค่ะ

๑. แม่ค้ามีปลาช่อน 156 ตัว
ซื้อมาเพิ่มอีก 104 ตัว แม่ค้า
มีปลาช่อนทั้งหมดกี่ตัว

๒. แม่ซื้อนมรสช็อกโกแลต
162 กล่อง ซื้อนมรสหวาน
150 กล่อง แม่ซื้อนมทั้งสอง
ชนิดทั้งหมดกี่กล่อง

$$128 + 118 = \square$$

$$162 + 150 = \square$$

คำตอบ 246 บาท

คำตอบ 312 กล่อง

$$156 + 104 = \square$$

$$145 + 112 = \square$$

คำตอบ 260 ตัว

คำตอบ 257 ต้น

๓. ในสวนแห่งหนึ่งมีต้นมะม่วง
145 ต้น ต้นขนุน 112 ต้น
ในสวนแห่งนี้มีต้นมะม่วงและ
ต้นขนุนรวมทั้งหมดกี่ต้น

๔. สุดาจ่ายค่ารถแท็กซี่
128 บาท ค่ารถเมล์ 118 บาท
สุดาจ่ายค่ารถทั้งหมดกี่บาท

เฉลยคำตอบ

กิจกรรมที่ 3

นักเรียนเขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีทำด้วยนะคะ

ตัวอย่าง

แก้มมีเงิน 125 บาท แม่ให้อีก 105 บาท แก้มมีเงินทั้งหมดกี่บาท

ประโยคสัญลักษณ์ $125 + 105 = \square$

วิธีทำ	แก้มมีเงิน	125	+	บาท
	แม่ให้อีก	<u>105</u>		บาท
	แก้มมีเงินทั้งหมด	230		บาท

ตอบ ๒๓๐ บาท

1

โรงเรียนแห่งหนึ่งมีนักเรียนชาย 157 คน มีนักเรียนหญิง 142 คน

โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนทั้งหมดกี่คน

ประโยคสัญลักษณ์ $157 + 142 = \square$

วิธีทำ	มีนักเรียนชาย	157	+	คน
	มีนักเรียนหญิง	<u>142</u>		คน
	โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนทั้งหมด	<u>299</u>		คน

ตอบ ๒๙๙ คน

นักเรียนฝึกเขียนประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีทำกันเถอะคะ

2

พ่อค้าซื้อปลาหมึก 283 กิโลกรัม ซื้อกุ้ง 130 กิโลกรัม พ่อค้าซื้อปลาหมึกและกุ้งมาทั้งหมดกี่กิโลกรัม

ประโยคสัญลักษณ์ $283 + 130 = \square$

วิธีทำ	พ่อค้าซื้อปลาหมึก	283	+	กิโลกรัม
	พ่อค้าซื้อกุ้ง	<u>130</u>		กิโลกรัม
	พ่อค้าซื้อปลาหมึกและกุ้งทั้งหมด	<u>413</u>		กิโลกรัม

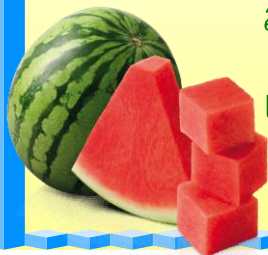
ตอบ ๔๑๓ กิโลกรัม

3

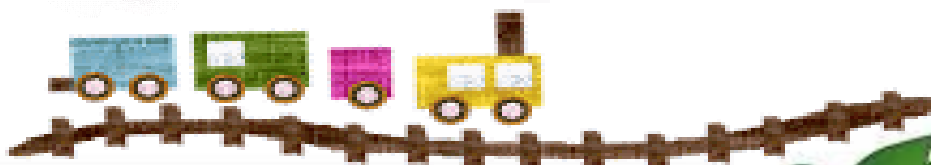
แม่ค้ามีแตงโม 420 ผล ซื้อแตงโมมาเพิ่มอีก 395 ผล แม่ค้ามีแตงโมทั้งหมดกี่ผล

ประโยคสัญลักษณ์ $420 + 395 = \square$

วิธีทำ	แม่ค้ามีแตงโม	420	+	ผล
	ซื้อแตงโมมาเพิ่มอีก	<u>395</u>		ผล
	แม่ค้ามีแตงโมทั้งหมด	<u>815</u>		ผล

ตอบ ๘๑๕ ผล

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดเชิงหวาย (ประชารัฐอุทิศ)
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2

ชื่อ เลขที่ โรงเรียนวัดเชิงหวาย

คะแนนที่ได้

กิจกรรมที่ 1

นักเรียนโยงเส้นไปหาคำตอบที่ถูกต้อง

1

ฉันซื้อตุ๊กตามาแจกเด็กๆ
173 ตัว พี่ซื้อมาเพิ่มอีก
123 ตัว ฉันและพี่ซื้อ
ตุ๊กตาทั้งหมดกี่ตัว

527

435

2

ครูแจกดินสอให้นักเรียน
192 แท่ง ผู้ปกครองให้
อีก 156 แท่ง ครูและ
ผู้ปกครองแจกดินสอ
ทั้งหมดกี่แท่ง

348

296

396

3

พ่อค้ามีดอกกุหลาบ 312
ดอก มีดอกบัว 215 ดอก
พ่อค้ามีดอกกุหลาบและ
ดอกบัวทั้งหมดกี่ดอก

4

เก้ไก้มีเงิน 212 บาท
แก้วมีเงิน 184 บาท
รวมทั้งสองคนมีเงินกี่
บาท

กิจกรรมที่ 2

คะแนนที่ได้

นักเรียนช่วยหาคำตอบดูซิคะ

1 สุภาณีบริจาคเงินให้โรงเรียน 1,500 บาท บริจาคให้วัดอีก 1,110 บาท สุภาณีบริจาคเงินทั้งหมดเท่าไร

1. สุภาณีบริจาคเงินให้โรงเรียนกี่บาท (..... บาท)
2. บริจาคให้วัดกี่บาท (..... บาท)
3. คำว่า **รวม** เขียนแทนด้วยเครื่องหมายอะไร (เครื่องหมาย.....)
4. หาเงินที่บริจาคทั้งหมดได้โดยวิธีใด (.....)
5. สุภาณีบริจาคเงินทั้งหมดเท่าไร (..... บาท)

2 โรงพยาบาลแห่งหนึ่งมีผู้ป่วยชาย 1,627 คน ผู้ป่วยหญิง 1,165 คน รวมมีผู้ป่วยทั้งหมดกี่คน

1. โรงพยาบาลแห่งหนึ่งมีผู้ป่วยชายกี่คน (.....คน)
2. ผู้ป่วยหญิงกี่คน (..... คน)
3. จะหาจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดได้โดยวิธีใด (.....)
4. เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร (.....)
5. โรงพยาบาลมีผู้ป่วยทั้งหมดกี่คน (..... คน)

กิจกรรมที่ 3

คะแนนที่ได้

นักเรียนขีดเส้นใต้สีแดงตรงส่วนที่โจทย์กำหนดให้ ขีดเส้นใต้สีน้ำเงินตรงส่วนที่โจทย์ให้หาและเขียนประโยคสัญลักษณ์ในแต่ละข้อ พร้อมหาคำตอบ

ตัวอย่าง

นุ่นปลูกดอกดาวเรือง 129 ต้น ปลูกดอกมะลิ 115 ต้น

นุ่นปลูกดอกไม้ทั้งหมดกี่ต้น

ประโยคสัญลักษณ์ $129 + 115 = \square$

คำตอบ ๒๔๔ ต้น

1

แม่เก็บมะกรูดขาย 2,300 ผล เก็บเพิ่มอีก 565 ผล

รวมเก็บมะกรูดทั้งหมดกี่ผล

ประโยคสัญลักษณ์

คำตอบ

2

ลุงซื้อพัดลมราคา 850 บาท ซื้อเตารีดราคา 590 บาท

รวมลุงจ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท

ประโยคสัญลักษณ์

คำตอบ

นักเรียนทำต่ออีกนิดนะคะ

3

สนธยาขายพวงมาลัยได้ 2,100 พวง สุธาติขายพวงมาลัย
ได้เพิ่มอีก 738 พวง รวมขายพวงมาลัยได้ทั้งหมดกี่พวง

ประโยคสัญลักษณ์

คำตอบ

4

กานดาซื้อเงาะมาขาย 4,510 กิโลกรัม ซื้อลองกองมาขาย
2,650 กิโลกรัม กานดาซื้อเงาะและลองกองมาขาย
ทั้งหมดกี่กิโลกรัม

ประโยคสัญลักษณ์

คำตอบ

5

ห้องสมุดมีหนังสือนิทาน 3,800 เล่ม มีหนังสือการ์ตูน 2,375 เล่ม
รวมมีหนังสือนิทานและหนังสือการ์ตูนทั้งหมดกี่เล่ม

ประโยคสัญลักษณ์

คำตอบ

เฉลยคำตอบ

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนวัดเชิงหวาย (ประชารัฐอุทิศ)

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2

เฉลยคำตอบ

แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2

กิจกรรมที่ 1

นักเรียนโยงเส้นไปหาคำตอบที่ถูกต้อง

1

ฉันซื้อตุ๊กตามาแจกเด็กๆ
173 ตัว พี่ซื้อเพิ่มอีก
123 ตัว ฉันและพี่ซื้อ
ตุ๊กตาทั้งหมดกี่ตัว

2

ครูแจกดินสอให้นักเรียน
192 แท่ง ผู้ปกครองให้
อีก 156 แท่ง ครูและ
ผู้ปกครองแจกดินสอ
ทั้งหมดกี่แท่ง

527

435

396

296

348

3

พ่อค้ามีดอกกุหลาบ 312
ดอก มีดอกบัว 215 ดอก
พ่อค้ามีดอกกุหลาบและ
ดอกบัวทั้งหมดกี่ดอก

4

เก๋ไก๋มีเงิน 212 บาท
แก้วมีเงิน 184 บาท
รวมทั้งสองคนมีเงินกี่
บาท

เฉลยคำตอบ

กิจกรรมที่ 2

นักเรียนช่วยหาคำตอบดูซิคะ

1 สุภาณีบริจาคเงินให้โรงเรียน 1,500 บาท บริจาคให้วัดอีก 1,110 บาท สุภาณีบริจาคเงินทั้งหมดเท่าไร

1. สุภาณีบริจาคเงินให้โรงเรียนกี่บาท (1,500 บาท)
2. บริจาคให้วัดกี่บาท (1,110 บาท)
3. คำว่า **รวม** เขียนแทนด้วยเครื่องหมายอะไร (เครื่องหมาย....+....)
4. หาเงินที่บริจาคทั้งหมดได้โดยวิธีใด (บวก)
5. สุภาณีบริจาคเงินทั้งหมดเท่าไร (2,610 บาท)

2 โรงพยาบาลแห่งหนึ่งมีผู้ป่วยชาย 1,627 คน ผู้ป่วยหญิง 1,165 คน รวมมีผู้ป่วยทั้งหมดกี่คน

1. โรงพยาบาลแห่งหนึ่งมีผู้ป่วยชายกี่คน (1,627 คน)
2. ผู้ป่วยหญิงกี่คน (1,165 คน)
3. จะหาจำนวนผู้ป่วยทั้งหมดได้โดยวิธีใด (บวก)
4. เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร (1,627+1,165 =)
5. โรงพยาบาลมีผู้ป่วยทั้งหมดกี่คน (2,792 คน)

เฉลยคำตอบ

กิจกรรมที่ 3

นักเรียนขีดเส้นใต้สีแดงตรงส่วนที่โจทย์กำหนดให้ ขีดเส้นใต้สีน้ำเงินตรงส่วนที่โจทย์ให้หาและเขียนประโยคสัญลักษณ์ในแต่ละข้อ พร้อมหาคำตอบ

ตัวอย่าง

นุ่นปลูกดอกดาวเรือง 129 ต้น ปลูกดอกมะลิ 115 ต้น

นุ่นปลูกดอกไม้ทั้งหมดกี่ต้น

ประโยคสัญลักษณ์ $129 + 115 = \square$

คำตอบ ๒๔๔ ต้น

1

แม่เก็บมะกรูดขาย 2,300 ผล เก็บเพิ่มอีก 565 ผล

รวมเก็บมะกรูดทั้งหมดกี่ผล

ประโยคสัญลักษณ์ $2,300 + 565 = \square$

คำตอบ ๒,๘๖๕ ผล

2

ลุงซื้อพัดลมราคา 850 บาท ซื้อเตารีดราคา 590 บาท

รวมลุงจ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท

ประโยคสัญลักษณ์ $850 + 590 = \square$

คำตอบ ๑,๔๔๐ บาท

นักเรียนทำต่ออีกนิดนะคะ

3

สนธยาขายพวงมาลัยได้ 2,100 พวง สุธาติขายพวงมาลัย
ได้เพิ่มอีก 738 พวง รวมขายพวงมาลัยได้ทั้งหมดกี่พวง

ประโยคสัญลักษณ์ $2,100 + 738 = \square$

คำตอบ ๒,๘๓๘ พวง

4

กานดาซื้อเงาะมาขาย 4,510 กิโลกรัม ซื้อลองกองมาขาย
2,650 กิโลกรัม กานดาซื้อเงาะและลองกองมาขาย
ทั้งหมดกี่กิโลกรัม

ประโยคสัญลักษณ์ $4,510 + 2,650 = \square$

คำตอบ ๗,๑๖๐ กิโลกรัม

5

ห้องสมุดมีหนังสือนิทาน 3,800 เล่ม มีหนังสือการ์ตูน 2,375 เล่ม
รวมมีหนังสือนิทานและหนังสือการ์ตูนทั้งหมดกี่เล่ม

ประโยคสัญลักษณ์ $3,800 + 2,375 = \square$

คำตอบ ๖,๑๗๕ เล่ม

แบบทดสอบหลังเรียน
แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 15 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าคำตอบ
 ที่ถูกต้องที่สุด (10 คะแนน)

1. ชาวสวนมีมะพร้าว 346 ผล มีส้มโอ 217 ผล ชาวสวนมีมะพร้าวและส้มโอกี่ผล

ก. 563 ผล	ข. 469 ผล
ค. 539 ผล	ง. 369 ผล
2. พ่อสูง 172 เซนติเมตร แม่สูง 164 เซนติเมตร พ่อและแม่สูงรวมกันกี่เซนติเมตร

ก. 436 เซนติเมตร	ข. 336 เซนติเมตร
ค. 236 เซนติเมตร	ง. 136 เซนติเมตร
3. ฉันมีลูกแก้ว 363 ลูก พี่ให้มาอีก 219 ลูก ฉันมีลูกแก้วทั้งหมดกี่ลูก

ก. 481 ลูก	ข. 482 ลูก
ค. 581 ลูก	ง. 582 ลูก
4. การ์ตูนนำใบลานมาสานหมวกใบใหญ่ 165 ใบ สานหมวกใบเล็ก 386 ใบ การ์ตูน
 สานหมวกทั้งหมดกี่ใบ

จากโจทย์ เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ก. $165 + 386 = \square$	ข. $165 + -368 = \square$
ค. $386 - 165 = \square$	ง. $386 + -165 = \square$
5. วันแรกฉันอ่านหนังสือได้ 254 หน้า วันที่สองอ่านได้เพิ่มอีก 199 หน้า รวมสองวัน
 อ่านหนังสือได้กี่หน้า

ก. 453 หน้า	ข. 435 หน้า
ค. 353 หน้า	ง. 543 หน้า

6. โรงเรียนได้รับบริจาคตุ๊กตา 482 ตัว ได้รับบริจาคเพิ่มอีก 235 ตัว รวมโรงเรียนได้รับบริจาคตุ๊กตาทั้งหมดกี่ตัว

ก. 717 ตัว

ข. 527 ตัว

ค. 457 ตัว

ง. 247 ตัว

7. รัตนาซื้อหม้อหุงข้าวราคา 679 บาท ซื้อกระติกน้ำร้อนราคา 599 บาท รัตนาจะต้องจ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท

จากโจทย์ โจทย์ให้หาอะไร

ก. รัตนาซื้อหม้อหุงข้าวราคา

ข. ซื้อกระติกน้ำร้อนราคา

ค. รัตนาจะต้องจ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท

ง. ราคาหม้อหุงข้าวมากกว่าราคากระติกน้ำร้อนกี่บาท

8. ข้อใดหาคำตอบโดยใช้วิธีบวก

ก. พ่อค้ามีแตงโมอยู่ 325 ผล ขายไป 250 ผล พ่อค้าเหลือแตงโมกี่ผล

ข. มีแตงโมอยู่ 172 ผล นำไปแจก 120 ผล จะเหลือแตงโมกี่ผล

ค. มะลิมีแตงโม 320 ผล มานีมีแตงโมมากกว่ามะลิ 34 ผล มานีมีแตงโมกี่ผล

ง. จิตายูมีแตงโม 384 ผล มีมากกว่ายุพิน 26 ผล ยุพินมีแตงโมกี่ผล

9. เดือนมีนาคมกัญญารัตน์เก็บเงินได้ 568 บาท เดือนเมษายนเก็บเงินได้อีก 372 บาท รวมสองเดือนกัญญารัตน์เก็บเงินได้กี่บาท

จากโจทย์ โจทย์ให้หาอะไร

ก. จำนวนเงิน

ข. จำนวนเงินที่ไม่ได้เก็บได้

ค. จำนวนเงินที่เก็บได้เดือนที่แล้ว

ง. จำนวนเงินที่เก็บได้ทั้งสองเดือน

10. พ่อค้าขายรองเท้าผ้าใบได้ 412 คู่ ขายรองเท้าแฟชั่นได้ 245 คู่ พ่อค้าขายรองเท้าได้ทั้งหมดกี่คู่

จากโจทย์ จะหาคำตอบได้โดยวิธีใด

ก. วิธีหาร

ข. วิธีบวก

ค. วิธีคูณ

ง. วิธีลบ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
แบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ก

6. ก

2. ข

7. ค

3. ง

8. ค

4. ก

9. ง

5. ก

10. ค

© บ้านเงินจ้ำจี้ล

ตารางบันทึกการทำแบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก
เล่มที่ 1

เด็กชาย/เด็กหญิง เลขที่

โรงเรียนวัดเชิงหวาย (ประชารัฐอุทิศ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
ก่อนเรียน	10		
หลังเรียน	10		
ผลการพัฒนา		☐ พัฒนา	☐ ไม่พัฒนา

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
กิจกรรมที่ 1	5		
กิจกรรมที่ 2	5		
กิจกรรมที่ 3	10		
รวม	20		
แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
กิจกรรมที่ 1	5		
กิจกรรมที่ 2	5		
กิจกรรมที่ 3	10		
รวม	20		
รวมทั้งหมด	40		

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 0 -20 คะแนน (ร้อยละ 0 - 49)	หมายถึง	ปรับปรุง
คะแนน 21-23 คะแนน (ร้อยละ 50-59)	หมายถึง	ผ่าน
คะแนน 24-26 คะแนน (ร้อยละ 60-69)	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 27-29 คะแนน (ร้อยละ 70-79)	หมายถึง	ดี
คะแนน 30-40 คะแนน (ร้อยละ 80-100)	หมายถึง	ดีมาก

สรุปผลการประเมิน

- ผ่านเกณฑ์
- ไม่ผ่านเกณฑ์

หมายเหตุ

1. ผลการพัฒนา หมายถึง คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนต้องทำได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป (42-60 คะแนน) จึงจะผ่านการประเมิน

บรรณานุกรม

- ชลธิศ พิทยังกูร และอภิชนา ชนะ. 2549. แบบฝึกทักษะโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ป. 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เดอะบุคส์ จำกัด.
- ทองระย้า นัยชิต. 2550. รายงานผลการวิจัยและพัฒนา เรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของครูผู้สอนคณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- วิชากร, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. 2546. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถาบัน. กระทรวงศึกษา. 2550. คู่มือครู สาระการเรียนรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. 2559. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- โอภาส อัจฉารมณ. 2549. คณิตคิดสนุกระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุริยาสาส์น.